

Nina Clareving
Handläggare
033 353701

Månadsuppföljningar ekonomi 2019

Sociala omsorgsnämndens beslut

Sociala omsorgsnämnden beslutar att fastställa upprättad tertialrapport med helårsprognos efter augusti månad och skicka den till Kommunstyrelsen.

Ärendet i sin helhet

Sociala omsorgsnämnden har en budget på 657 275 tkr. Prognosen för helåret är ett negativt resultat på – 14 400 tkr. Handlingsplaner för en ekonomi i balans har tagits. Den största orsaken till den negativa prognosen är Försäkringskassans förändrade tolkning av LSS-lagen och den övervältring av kostnader till kommunen som den nya tolkningen leder till.

Beslutsunderlag

1. Tertial 2 2019

Samverkan

FSG 2019-09-16

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen

Yvonne Persson
OrdförandeMagnus Stenmark
Förvaltningschef

Tertial 2 2019

Sociala omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag	3
2.1 Människor möts i Borås	3
2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga.....	4
2.3 Ekonomi och egen organisation	5
3 Intern kontroll	5
3.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, varje kvartal, varje tertial eller varje halvår.....	6
3.2 Åtgärder för att minimera risker med hög riskbedömning.....	11
4 Nämndens verksamhet 1	12
4.1 Resultat	12
4.2 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys	13
5 Samarbetsuppdrag	23
6 Jämställdhetsperspektivet	24
7 Verksamhetsmätt	24
7.1 Funktionshinderverksamhet LSS.....	24
7.2 Funktionshinderverksamhet SOL	26
8 Investeringar	28
8.1 Investeringar, årliga anslag	28

1 Inledning

I nämndens budget för 2019 uppmärksammades problemet med övervältring av kostnader från Försäkringskassan. Detta är ett nationellt problem och nämnden ska ha en löpande dialog med Kommunstyrelsen för att diskutera hanteringen av den här situationen. Det är en del av nämndens ansvar att säkerställa en ekonomi i balans och utifrån förra årets negativa resultat har nämnden uppdaterat och reviderat tidigare åtgärdsplan för en ekonomi i balans 2019.

Åtgärdsplanen involverar nämndens alla verksamhetsområden och fokuserar på åtgärder som stödjer fortsatt utveckling av samplanering och effektiv schemaläggning, vakansprövning av tjänster samt åtgärder som leder till minskade kostnader för inköp och köp av tjänster samt genomföra verksamhetsanpassningar för att minska/avsluta kostnader.

Det ökade vård- och omsorgsbehovet som kopplas till fler äldre i boenden inom både LSS och Sol, och mer komplexa diagnoser hos nämndens målgrupper ställer krav på ökad bemanning och ökade hälso- och sjukvårdsinsatser i aktuella situationer. LSS säger goda levnadsvillkor och detta tillsammans med nämndens ansvar för arbetsmiljön försvårar för enheterna att anpassa personalkostnaderna till tilldelad ram.

Utförandet av personlig assistans är den del som svarar för det största underskottet i förhållande till den ersättning som utgår för att utföra beviljad insats. Utförandet sker av assistansgrupper alternativt av ett LSS-team som utför korta insatser flera gånger per dag.

Sammanfattningsvis kommer nämnden att fortsätta arbetet mot att uppnå en ekonomi i balans.

2 Strategiska målområden - indikatorer och uppdrag

2.1 Människor möts i Borås

Målbild

Människor vill möta människor såväl i små som i stora sammanhang. I möten med andra utvecklas vi och får nya insikter. Välarrangerade möten och evenemang bidrar till en positiv bild av staden och stärker självkänslan.

2.1.1 Kommunfullmäktige

Uppdrag	Status T2 2019	Kommentar
Det är viktigt att skapa en meningsfull och aktiv fritid när personer inte är på sin dagliga verksamhet eller har slutat på denna. Nämnden får i uppdrag att utreda hur detta ska utformas för att motverka isolering och stillasittande.		Uppdraget har förtydligats och definieras som hur ett aktivitetshus för personer med psykisk ohälsa bäst utformas. Utredningen ska besvara följande frågor: <ul style="list-style-type: none">• Ska ligga till grund för att kommunfullmäktige ska kunna ta ställning till införandet• Vilken förvaltning är lämplig att ha huvuduppdraget för ett aktivitetshus• Hur bör en ny verksamhet för personer med psykiska funktionsnedsättningar bäst organiseras och utformas - innehållet• Vilka funktioner är nödvändiga för att möta och stödja de behov målgruppen har utifrån stöd till studier, arbete samt meningsfull och aktiv fritid• Vilka är ett aktivitetshus viktigaste samarbetspartners• Hur ska ett samarbete med andra förvaltningar och organisationer byggas upp?• Förslag till lokalisering med hänsyn tagen till tillgänglighet• Årliga kostnader för drift av ett aktivitetshus• Utredare har tillsats och arbete pågår utifrån ovanställda frågor

2.2 Vi tar gemensamt ansvar för barn och unga

Målbild

Om fler tar ansvar för barns och ungas uppväxt och lärande skapas bra förutsättningar för barn och unga att utvecklas till engagerade, självständiga och ansvarsfulla vuxna.

2.2.1 Nämnd

Uppdrag	Status T2 2019	Kommentar
LUPP – Lokal uppföljning av ungdomspolitiken		De verksamheter som har barn och ungdomar har startat upp arbetet med Schysst kompis. Utbildning i Våldspreventivt ledarskap är genomfört under våren med de medarbetare som arbetar inom lägerverksamhet.

2.3 Ekonomi och egen organisation

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2018	Målvärde 2019	Utfall T1 2019	Utfall T2 2019
◆ Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.	8,9	8	8,8	8,7
■ Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.	42,9	27	45	48,1

Andel sjukfrånvaro av ordinarie arbetstid, %.

Sjukfrånvaro är fortsatt hög inom förvaltningen, ligger på 8,7% jämfört med målvärde på 8%. Förklaringarna är många. Det handlar om faktorer som förändrade attityder i samhället, förändrade sjukskrivningsrutiner samt konjunkturläget. Starkast förklaringsfaktor har dock troligen förändringar av både reglerna och tillämpningen av sjukförsäkringen över tid. Förvaltningens insatser mot höga sjuktal har fokus på friskfaktorer för en hälsosam organisation t.ex. närvarande ledarskap, delaktighet och påverkansmöjligheter, systematiskt arbetsmiljöarbete, rehabilitering, kompetensutvecklingsarbete, transparent beslutsprocess. Arbetet med sjukfrånvaro och rehabilitering på individnivå sker utefter Borås stads rutin för rehabilitering. På enhetsnivå arbetas mer med ett preventivt och promotivt perspektiv genom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dels förebygger man med ett preventivt perspektiv genom att arbeta systematiskt med tillbud och arbetsskador.

Arbetad tid för timavlönade omräknat till årsarbeten.

Arbetet med att minska andelen timavlönad personal fortsätter. Nämndens målvärde för 2019 är 27 årsarbetare, utfallet tertial 2 är 48,1 åa, en ökning med 3,1 åa jämfört med tertial 1 2019. Hög personalomsättning och sjukfrånvaron kan vara en anledning till ökningen då ordinarie personal ersatts med timavlönad personal vid frånvaron. Rekrytering av timavlönad personal till förvaltningen decentraliserades from 1 januari 2019. Vidareutveckling av verksamheten vid bemanningsenheten pågår med målet att förutom att bemanna vid akut frånvaro också vara behjälplig vid bemanningsplanering. Arbetet med optimerad bemanning är ett annat utvecklingsområde som på sikt kommer att bidra till att minska andelen timavlönad personal förvaltningen

3 Intern kontroll

Intern kontroll handlar om tydlighet, ordning och reda samt ha kunskap om hur det går i verksamheten och med ekonomi. Den interna kontrollen syftar till att; verksamheten uppnår målen för god ekonomisk hushållning, regler och riktlinjer följs, möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs och stärka ändamålsenligheten. Enligt kommunallagen har nämnden ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Nedan beskrivs den analys och eventuella åtgärder för de risker som finns i Sociala omsorgsnämndens interna kontrollplan för 2019 och som följs upp månadsvis, kvartalsvis eller tertialvis. Där det inte finns åtgärder dokumenterade har kontrollen inte genererat avvikelser som kräver åtgärder.

3.1 Kontrollmoment som följs upp varje månad, varje kvartal, varje tertial eller varje halvår.

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
Förvaltningsövergripande	Samverkan och gränssnitten mellan förvaltningarna Sociala omsorgsförvaltningen och Vård- och äldreförvaltningen utifrån nya beslutet kopplat till budget 2018	<p>Samverkan och uppföljning</p> <p>Tre arbetsgrupper har under 2018-2019 arbetat fram ett gränsdragningsdokument för att tydliggöra samverkan och gränssnitt mellan Sociala omsorgsförvaltningen och Vård- och äldreförvaltningen. Gränsdragningsdokumentet ligger nu för beslut hos berörda förvaltningschefer. Ingen ytterligare åtgärd är planerad.</p>	
Förvaltningsövergripande	Ökade kostnader på grund av nya bedömningar av försäkringskassan	<p>Uppföljning</p> <p>Varje månad görs uppföljning av antal beviljade timmar samt antal personer som är beviljade assistans. Uppföljning av riskbilden i tertial 2 visar att antal brukare med beslut om personlig assistans enligt LSS återigen har ökat samt att antal beviljade timmar ökar för brukare med dessa beslut efter nya bedömningar från Försäkringskassan.</p> <p>Analysen är att när personer inte beviljas personlig assistans, ansöker den enskilde istället om andra LSS-insatser och i flera fall beviljas detta. Därmed ökar kostnaderna i förvaltningen för de verksamheter som verkställer insatser enligt bostad med särskild service 9§9 eller andra insatser enligt LSS. Den ökade kostnaden kvarstår under hela 2019.</p> <p>Utifrån den statliga LSS-utredningen och de åtgärder som eventuellt kommer att vidtas kan kostnaderna komma att förändras ytterligare.</p>	LSS-team

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
	Risk för missförhållande p.g.a.. bristande kompetens	Avvikelser Uppföljning har gjorts av samtliga inkomna lex Sarah. Tre visar bristande kompetens, dels handlar det om bristande rutinkännedom dels om bristande kunskap i bemötande av brukare.	Riktade utbildningsinsatser till medarbetare
Ekonomi - Kundreskontra	Risk för felaktiga kundfakturer	Kontroll efter fakturering. Kontroll med hjälp av förinställd fråga i Agresso görs efter varje fakturering för att se att orderna som har skapats bl.a. har fått rätt belopp. Stickprov en gång per månad görs där det även kontrolleras att det är rätt kunduppgifter på fakturorna. Kontrollen visar att de fakturer som gått ut till kund är korrekta utifrån underlagen. Ingen åtgärd.	
Område 1 - HSV	Att rutinen för att genomföra bedömningar inte följs vid nyinskrivning samt vid byte av boendeform eller vid behov.	Avvikelser rörande bristande informationsöverföring HSV-organisationen har efter föregående uppföljning av riskbilden arbetat fram och utvecklat rutiner inom området. Enligt vårdinventeringen har antalet riskbedömningar ökat och HSV-organisationen arbetar med att utföra riskbedömningar för nya patienter samt för de som ligger i riskzonen. Arbetet med bedömningar är ett ständigt pågående arbete men ingen vidare åtgärd är aktuellt i dagsläget.	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
	<p>Att personal - omsättningen är hög och att det inte finns sjuksköterskor, arbetsterapeuter och fysioterapeuter att rekrytera</p>	<p>Antal rekryteringar under året</p> <p>Uppföljningen visar att personalomsättningen inom HSV-organisationen idag är låg jämfört med uppföljning våren 2019. Bemanningen är stabil och flera spontana ansökningar inkommer från personer som visar intresse att börja arbeta på enheten.</p> <p>HSV-organisationen har arbetat med struktur, förtydliganden av roller och ansvar, både på egen enhet samt gentemot samverkanspartners (verkställighet SOF, vårdcentraler m.m.). Likaså har det blivit ett förtydligande/bättre implementering av rutiner samt brutit ned verksamhetsmål och sorterat sådant som uppkommer i medarbetarenkäter osv. för att få in dem som en naturlig del i verksamhetsmålen.</p> <p>Ytterligare åtgärder för att minska personalomsättningen har varit att använda Mätstickan varje månad, där medarbetare skrivit sitt namn. Dessa har följts upp och samtal tas med person om något avviker. Detta blir en del i att följa medarbetares arbetssituation med mål att fånga upp/lösa situationer innan de uppstår. Likaså att chefskapet delades upp på två enhetschefer möjliggjorde mer närvaro i egen verksamhet och gentemot samverkanspartners samt att träffa medarbetare mer frekvent jämfört med tidigare, då det var en enhetschef. Analysen är att ovanstående faktorer tillsammans ses som möjliga orsaker till minskad personalomsättning.</p>	

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
Område 2 - Verkställande av insats	Att genomförandeplanen upprättas utan brukares delaktighet samt att det saknas mål kopplat till insatsen.	<p>Stickprov på genomförandeplan</p> <p>Enhetschef har under våren 2019 utsett stödpedagoger som ska kvalitetsgranska genomförandeplaner utifrån brukarens delaktighet, mål, planens tydlighet och begriplighet samt när senaste revidering gjordes. Den kollegiala granskningen har påbörjats och ska vara genomförd under hösten 2019.</p>	Kollegial granskning
Område 3 - Rekrytering	Brukaren blir stående utan personal	<p>Avvikelser ej utförd insats</p> <p>I riskanalysen identifierades riskbilden att brukaren med insats personlig assistans kan bli stående utan personal. För att minimera risken och konsekvensen för den enskilde har varje enhetschef gjort bedömningar för vilka brukare risken avser. För dessa brukare har handlingsplaner tagits fram med syftet att minimera att risken uppstår. Ett fortsatt arbete och översyn bör dock göras för att kunna möta upp det eventuella behovet av rekryteringshjälp under jourtid.</p> <p>Förvaltningen har precis påbörjat arbete med analysteam. Medverkande personer gör översyn av avvikelser inom området. Utifrån registrerade avvikelser kan ingen av dessa härledas till ej utförda insatser p.g.a. brukaren blivit stående utan personal.</p>	<p>Följa upp handlingsplaner</p> <p>Översyn rutin</p>

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
	<p>Deltagare erbjuds inte individuellt anpassad daglig verksamhet på grund av plats- och resursbrist.</p>	<p>Kontroll av antalet personer som anses vara felplacerade på grund av lokalbrist</p> <p>Enhetschefer på Daglig verksamhet har under våren 2019 kartlagt nivåbedömning och maxtak för varje daglig verksamhet. Uppföljningen visar att detta är genomfört. Utifrån resultatet ska fortsatt dialog ske tillsammans med förvaltningens myndighetsutövning för fortsatt arbete och omhändertagande.</p> <p>Analys pågår också kontinuerligt av enhetscheferna för att deltagare ska ges möjlighet att erbjudas en plats utifrån intresse och önskemål.</p> <p>Förvaltningen har precis påbörjat arbete med analysteam. Medverkande personer gör översyn av avvikelser inom området. Vid uppföljning kan inga registrerade avvikelser härledas till plats- eller resursbrist.</p>	<p>Dialog myndighetsutövning</p>
Område 2 - rekrytering		Kontroll av sjukfrånvaro	<p>Överanställning</p> <p>Samplanering</p>

Verksamhet / Process	Riskbild	Kontrollmoment med analys	Åtgärd
	Att kvaliteten blir lidande på grund av hög sjukfrånvaro	<p>Varje månad görs uppföljning av sjukfrånvaro inom verksamhetsområdet. Liksom vid uppföljning vid tertial 1 är det fortsatt hög sjukfrånvaro. Det är också svårt att rekrytera vikarier med tillräcklig kompetens. Det finns ingen statistik som påvisar en sänkt kvalitet utifrån ovanstående orsak.</p> <p>Inom området sker samplanering där varje medarbetare, förutom sin ordinarie verksamhet, också har valt två andra verksamheter att arbeta mot. En annan åtgärd som vidtagits är överanställning för att kunna täcka upp frånvaro med vana medarbetare med kompetens inom området.</p>	Översyn kvalitet utifrån Brukarundersökning

3.2 Åtgärder för att minimera risker med hög riskbedömning

Arbetet med nämndens interna kontroll startar med att en riskanalys görs. Riskanalysen ska ge en kartläggning av nämndens största riskområden. Risker som bedöms inträffa med stor sannolikhet och samtidigt får allvarliga konsekvenser ska åtgärdas direkt.

Om nämnden i arbetet med riskanalysen har identifierat risker med en riskbedömning på 16, redovisas dessa risker tillsammans med åtgärder.

Verksamhet / Process	Riskbild	Riskbedömning 2019	Direkt åtgärd
Förvaltningsövergripande	Ökade kostnader på grund av nya bedömningar av försäkringskassan	16	Uppföljning av antal beviljade timmar ▶ Pågående Kommentar Antal brukare med beslut om personlig assistans har minskat succesivt de senaste månaderna och det finns en trend som visar att även antal beviljade timmar minskar för brukare med dessa beslut. Ökade kostnader till följd av nya bedömningar/ beslut visar sig istället inom verkställigheten då dessa personer söker och i flera fall beviljas bostad med särskild service eller andra insatser enligt LSS.

4 Nämndens verksamhet 1

4.1 Resultat

Ekonomiskt sammandrag

Tkr	Utfall augusti 2018	Utfall augusti 2019	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse Tkr
Statsbidrag	3 563	2 548	4 221	4 221	0
Avgifter och övriga intäkter	216 526	218 671	345 977	345 977	0
Summa intäkter	220 089	221 219	350 198	350 198	0
Personal	-299 365	-309 383	-444 535	-453 535	-9 000
Lokaler	-12 534	-12 623	-19 033	-19 033	0
Övrigt	-340 578	-350 152	-536 034	-548 007	-11 973
Kapitalkostnader	-781	-709	-1 298	-1 298	0
Summa kostnader	-653 258	-672 867	-1 000 900	-1 021 873	-20 973
Buffert (endast i budget)			-6 573		6 573
Nettokostnad	-433 169	-451 648	-657 275	-671 675	-14 400
Kommunbidrag	424 323	444 774	657 275	657 275	0
Resultat efter kommunbidrag	-8 846	-6 874	0	-14 400	-14 400
Godkänt ianspråktaget ackumulerat resultat					

Tkr	Utfall augusti 2018	Utfall augusti 2019	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse Tkr
Godkända "öronmärkta" projekt					
Resultat jfr med tillgängliga medel	-8 846	-6 874	0	-14 400	-14 400
Akkumulerat resultat					

Resultatanalys

Prognosen för helåret visar ett underskott på -14 400 tkr jämfört med budget. Nämnden har fortsatt svårt att bemanna sina i sammanhanget små enheter optimalt. Detta leder till höga personalkostnader i förhållande till budget. En annan orsak till underskottet är nämndens ökade vård och omsorgsbehov där bla åldersstrukturen ställer nya krav på omsorg och bemanning. Kostnaderna för externa placeringar när behovet inte kan verkställas i egen regi är höga. Nämnden brottas också med höga ohälsotal.

Kostnaden för personlig assistans är fortsatt hög. Verkställighet av personlig assistans redovisar en prognos på -12 000 tkr. En stor del av den negativa prognosen är att nämnden ersätter sovande jour med dubbelt antal timmar jämfört med vad Försäkringskassan ersätter, vilket beräknas kosta 6 000 tkr på helår.

Övervältringen från Försäkringskassan ger ökade kostnader för antalet timmar personlig assistans enligt LSS för myndighetsutövningen, LSS-teamets verkställighet av "nya" typen av assistans med korta insatser samt riktade insatser på boende.

I avvikelserna efter augusti är all fordran och alla skulder periodiserade mot balanskonto. Den största fordran är mot Försäkringskassan och den är på drygt 14 000 tkr. De största skulderna är personlig assistans och externa kostnader för boende.

Nämnden har en åtgärdsplan för en ekonomi i balans som tar avstamp i förra årets negativa resultat. Nämndens åtgärdsplan har en helårseffekt motsvarande ca 17 700 tkr och det är av största vikt att de åtgärder som beskrivs i planen ger den önskade effekten.

4.2 Budgetavvikelse och verksamhetsanalys

Verksamheternas nettokostnader

Tkr	Utfall augusti 2018	Utfall augusti 2019	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse Tkr
Central administration					
Intäkt	224	20	0		0
Kostnad	-17 944	-22 068	-33 591	-32 391	1 200
Nettokostnad	-17 720	-22 048	-33 591	-32 391	1 200
Politisk verksamhet					
Intäkt	0	0	0		0
Kostnad	-822	-1 247	-1 625	-1 625	0
Nettokostnad	-822	-1 247	-1 625	-1 625	0
Vård och omsorg i ordinärt boende					
Intäkt	8 129	6 812	10 865	10 865	0

Tkr	Utfall augusti 2018	Utfall augusti 2019	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse Tkr
Kostnad	-30 505	-34 243	-50 219	-54 019	-3 800
Nettokostnad	-22 376	-27 431	-39 354	-43 154	-3 800
Vård och omsorg i särskilt boende					
Intäkt	3 406	3 024	3 350	3 350	0
Kostnad	-54 326	-54 338	-71 571	-81 944	-10 373
Nettokostnad	-50 920	-51 314	-68 221	-78 594	-10 373
Insatser enl LSS och LASS					
Intäkt	205 253	208 237	331 781	331 781	0
Kostnad	-542 816	-554 410	-834 272	-841 872	-7 600
Nettokostnad	-337 563	-346 173	-502 491	-510 091	-7 600
Övrig vård o omsorg för äldre o funktionshindrade					
Intäkt	3 078	3 125	4 202	4 202	0
Kostnad	-6 841	-6 461	-9 622	-10 022	-400
Nettokostnad	-3 763	-3 336	-5 420	-5 820	-400
Buffert					
Intäkt					
Kostnad			-6 573		6 573
Nettokostnad			-6 573		6 573
Intäkt					
Kostnad					
Nettokostnad					
Intäkt					
Kostnad					
Nettokostnad					
Intäkt					
Kostnad					

Tkr	Utfall augusti 2018	Utfall augusti 2019	Budget 2019	Prognos 2019	Avvikelse Tkr
Nettokostnad					
Intäkt					
Kostnad					
Nettokostnad					
Intäkt					
Kostnad					
Nettokostnad					
Intäkt					
Kostnad					
Nettokostnad					
Totalt					
Intäkt	220 090	221 218	350 198	350 198	0
Kostnad	-653 254	-672 767	-1 007 473	-1 021 873	-14 400
Nettokostnad	-433 164	-451 549	-657 275	-671 675	-14 400

4.2.1 Central administration

Planering för arbetet med tillitsbaserad styrning och ledning på Sociala omsorgsförvaltningen har påbörjats och en workshop för alla enhetschefer och centrala stödfunktioner kommer genomföras under september månad.

En analysgrupp har tillsatts för att analysera bland annat avvikelser och andra uppföljningsmoment så som öppna jämförelser (ÖJ), kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och brukarenkäter och kommer att ligga till grund för verksamhetsplanering. Kvalitetskraven för verksamheterna har sammanställts i ett kvalitetsdokument och kommer att ligga till grund för uppbyggnad av egenkontrollprogram i verksamheten och intern uppföljning. Uppföljningar på externt pågår enligt plan.

Piloter för avvikelshantering pågår för ett breddinförande under hösten 2019-vt 2020.

Utbildningarna i socialdokumentation och genomförandeplaner har återupptagits.

Planering inför brukarenkäter som genomförs på alla verkställighetsområden 2019.

Utifrån ÖJ, lex sarah-utredningar och som en del i kvalitetsledningssystemet har förvaltningen också ett fokus på att bygga upp intern samverkan och samarbetsrutiner mellan olika verksamhet och professioner med fokus på brukaren. Arbetsgrupper är tillsatta för detta.

4.2.2 Vård och omsorg i ordinärt boende

4.2.2.1 Myndighetsutövning

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

I denna del av den samlade myndighetsutövningen enligt SoL i ordinärt boende beslutas om insatser i form av hemtjänst, daglig sysselsättning, korttidsboende, ledsagning, avlösning och boendestöd. Personer med insatser enligt SoL och LSS över 65 år ökar successivt och vid utökad behov beviljas dessa personer insatser enligt SoL. Denna volymökning för målgruppen ökar kostnaderna för nämnden då 65 års- gränsen mellan SON och VÄN är borttagen.

Åtgärder

Arbetet med att systematiskt följa upp insatser och verksamhetsmått inom hela myndighetsutövningen har gett en bättre intern kontroll och underlag för kommande prognostiseringar. Åtgärdsplan för ekonomisk balans finns framtagen och myndighetsbeslut inom varje lagrum prövas mot aktuella domar och rättspraxis. Det pågår tätare uppföljningar av beslut och rutiner som har upprättats. Dessa följs upp månadsvis av enhetschef vilket har resulterat i tydligare prövning av skälig levnadsnivå.

Analys av verksamheten

Brist på korttidsplatser inom socialpsykiatri kan, om det inte löses med hemmaplanslösningar innebära framtida behov av köpta externa placeringar och medföra ökade kostnader. En beräkning av kostnader av eventuell utökning av korttidsplatser pågår på förvaltningen.

Lagen om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård som gäller from 2018-01-01 ersatte den tidigare betalningsansvarslagen. En överenskommelse mellan Västra Götalands kommuner och Västra Götalandsregionen som reglerar kommunens betalningsansvar och in- och utskrivningsprocessen i Västra Götaland är beslutad av det politiska samrådsorganet SRO i VGR samt Västkom, innebär att antal dagar vid utskrivningsklara patienter inom psykiatri ska minska från 30 till 3 dagar. SRO har beslutat att under 2019 inträder en kommuns betalningsansvar för enskilda som vårdats inom slutna psykiatrisk vård och som omfattas av överenskommelsen, 15 kalenderdagar efter att slutenvården meddelat att den enskilde är utskrivningsklar. Från och med 2020-01-01 till 2020-03-31 inträder kommunens betalningsansvar efter 7 dagar. From 2020-04-01 regleras betalningsansvaret på samma sätt oavsett om den enskilde vårdats i psykiatrisk eller somatisk vård.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård, habilitering och rehabilitering ska tillgodose nämndens målgruppers behov av hälso- och sjukvårdsinsatser utifrån det som regleras i hälso- och sjukvårdslag, överenskommelser kring hälso- och sjukvård mellan kommuner och Västra Götalandsregionen samt det som är angivet i nämndens reglemente. Nämnden har kostnadsansvar för alla personliga hjälpmedel inom LSS och socialpsykiatri i Borås Stad. Kostnaderna har under de senaste åren ökat till följd av fler antal personer i behov av hjälpmedel. Ökningen kopplas till att aktuella målgrupper med funktionsnedsättning blir äldre och därmed får ett ökat behov av hälso- och sjukvård samt behov av hjälpmedel kopplat till ökad ålder.

Enheten för hälso- och sjukvård ser att behovet av handledning och stöd av legitimerad personal ökar i verksamheterna p.g.a. ökad vårdtyngd till följd av ålder och ökat behov av somatisk vård. Det innebär att förstärkning kommer att behövas inom denna yrkesgrupp för att möta behovet av vård och omsorg för nämndens målgrupper.

Även inom enheten för hälso- och sjukvård finns brist på legitimerad personal som ger konsekvenser för brukare och personal. Det kan innebära svårigheter att följa upp fortsatta/förändrade behov för personer inskrivna i hemsjukvården där eventuell utskrivning skulle vara aktuell.

4.2.2.2 Boendestöd

Boendestöd

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Avvikelsen mot budget är - 950 tkr efter inräknade fodringar. Framtagen åtgärdsplan för en budget i balans har gett effekt, jämfört med samma period 2018 påvisar verksamheten ett förbättrat resultat på ca + 900 tkr. Den avsevärt största anledningen till att verksamheten prognostiserar ett negativt resultat på helår är att det inte utgår någon ersättning för kringtid. Prognos för helår - 1 500 tkr.

Åtgärder

Enhetschef tillsammans med medarbetare har arbetat fram åtgärdsplaner för en budget i balans. Fokus i åtgärdsplanen är minskad sjukfrånvaro, minskade vikariekostnader, översyn av personalresurser, anpassningar av personalresurser samt att minska antalet semestervikarier jämfört med tidigare år. Att öka intäkterna genom att öka utförandegraden är också ett prioriterat område. Det är fortsatt problem med att brukarna avbokar planerade insatser vilket påverkar utförandegraden. De personalanpassningar som genomfördes under 2018 har gett avsedd effekt och verksamheten redovisar ett förbättrat resultat jämfört med tidigare år. Verksamhetschef har gett i uppdrag till enhetschef om ytterligare personalanpassningar om tendensen fortsätter att brukarna frekvent avbokar planerade insatser. Minskade kostnader för material och tjänster är också en förutsättning för en budget i balans. Enhetschef tillsammans med kollegor för korttidsverksamhet samt LSS-team har fått i särskilt uppdrag att vidta åtgärder för en ökad samplanering och effektivare användning av personalresurser.

Analys av verksamheten

Det är fortsatt hög bomtid och många planerade insatser som avbokas av brukarna. Detta påverkar utförandegraden och därmed också intäkterna. Utförandegraden har under året ökat vilket är en positiv trend. Dialog med myndighetsutövning pågår gällande avslut av bistånd då brukarna frekvent avbokar beslutade insatser. Enhetschef måste särskilt arbeta med att förbättra kontinuiteten och ytterligare förbättra insatsplaneringen för att på så sätt öka utförandegraden och därmed intäkterna. Sjukfrånvaron i verksamheten är fortsatt hög vilket innebär ökade vikariekostnader. En tydlig trend är målgrupperna funktionshinder och neuropsykiatri minskar och att målgruppen socialpsykiatri ökar. Omflyttning av personal från FH och NP till område socialpsykiatri är nödvändig för att möta det ökade behovet inom område socialpsykiatri. Verksamhetens medarbetare har behov av kompetensutveckling inom framförallt område socialpsykiatri.

4.2.3 Vård och omsorg i särskilt boende

4.2.3.1 Myndighetsutövning

Väsentliga budgetavvikelser, orsaker och åtgärder

Det finns ett underskott gentemot budget vad gäller externa placeringar och boende för personer med psykisk funktionsnedsättning. Underskottet kan kopplas till samsjuklighet men också för att vissa insatser inte kan tillgodoses på hemmaplan. Det sker en kontinuerlig uppföljning av beslut som verkställs externt och möjligheten för att istället verkställa internt.

Beslut om bostad med särskild service enligt SoL verkställs inom nämndens gruppboendestäder samt genom externa placeringar när behovet inte kan verkställas i egen regi. Handläggare inom myndighetsutövningen eftersträvar i dialog med verkställigheten att andra insatser prövas först, som exempelvis boendestöd i ordinärt boende. 2019-08-31 är det 4 beslut om bostad enligt SoL som inte är verkställda.

Nämnden har identifierat att det finns personer med beslut om bostad med särskild service inom socialpsykiatri som p.g.a. ålder fått utökade behov av insatser i form av omvårdnad och tillsyn. I dessa fall finns behov av rörlighet från boende inom socialpsykiatri till vård- och omsorgsboende inom Vård- och äldreförvaltningen.

Åtgärder

För att inte utöka nuvarande nivå på antalet platser inom särskilt boende och balansera kostnadsökningar inom hälso- och sjukvård och köpta tjänster fortsätter nämndens förebyggande arbete genom samverkan mellan myndighet/verkställighet samt HSV. Åtgärdsplan för ekonomisk balans finns framtagen och externa placeringar följs upp regelbundet. Hemmaplanslösningar i form av stöd till personer i ordinärt boende utvecklas tillsammans med boendestöd samt öppenvård där även bostadsfrågan är en central fråga för att insatserna på hemmaplan ska fungera. Arbetet med att externt placerade brukare ska vistas på hemmaplan och att behoven ska tillgodoses i hemkommunen fortsätter under 2019.

Analys av verksamheten

I lokalresursplanen beskriver nämnden behovet av fler boende inom socialpsykiatri i form av lägenheter med gemensamhetslokaler. Nämnden har 8-10 personer externt placerade inom socialpsykiatri vars behov skulle kunna verkställas på hemmaplan om det fanns bostäder att tillgå för denna målgrupp. På sikt behöver även andra boendeformer utvecklas på grund av förändrade behov hos målgruppen. Nämnden har identifierat att det finns personer med beslut om bostad med särskild service inom socialpsykiatri som p.g.a. ålder fått utökade behov av insatser i form av omvårdnad och tillsyn och vars behov då i större omfattning är ett särskilt boende utifrån vård och omsorg.

Nämndens ansvar vid myndighetsutövning och verkställighet då det gäller vård och omsorg i särskilt boende påverkas av ny lag om samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård på samma sätt som lagen påverkar samverkan vid utskrivning från hälso- och sjukvård i ordinärt boende.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård, habilitering och rehabilitering ska tillgodose nämndens målgruppers behov av hälso- och sjukvårdsinsatser utifrån det som regleras i hälso- och sjukvårdslag, överenskommelser kring hälso- och sjukvård mellan kommuner och Västra Götalandsregionen samt det som är angivet i nämndens reglemente. Nämnden har kostnadsansvar för alla personliga hjälpmedel inom LSS och socialpsykiatri i Borås Stad. Kostnaderna har under de senaste åren ökat till följd av fler antal personer i behov av hjälpmedel. Ökningen kopplas till att aktuella målgrupper med funktionsnedsättning blir äldre och därmed får ett ökat behov av hälso- och sjukvård samt behov av hjälpmedel kopplat till ökad ålder.

Enheten för hälso- och sjukvård ser att behovet av handledning och stöd av legitimerad personal ökar i verksamheterna p.g.a. ökad vårdtyngd till följd av ålder och ökat behov av somatisk vård, även i takt med att det öppnas nya gruppboende. Det innebär att förstärkning kommer att behövas inom denna yrkesgrupp för att möta behovet av vård och omsorg för nämndens målgrupper.

4.2.3.2 Socialpsykiatri Gruppboende

Socialpsykiatri Gruppboende

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Avvikelsen mot budget är + 970 tkr. Jämfört med samma period 2018 uppvisar verksamheten ett förbättrat resultat på + 1 500 tkr. Det överskott som redovisas beror till stora delar på förbättrad samplanering av personalresurser, minskade vikarietkostnader samt effektivare insatsplanering. Prognos för helår är + 900 tkr då vissa investeringar inom verksamhetsområdet kommer att genomföras under hösten.

Åtgärder

De åtgärdsplaner för en ekonomi i balans som har tagits fram inom verksamhetsområdet har fr.o.m. tertiäl två börjat ge avsedda effekter. Pågående arbete med ytterligare effektiviseringar i form av samplanering och effektivare insatsplanering fortsätter under året. Enhetscheferna har också fått i uppdrag att arbeta med ökad hälsa och åtgärdsplaner har tagits fram även för detta arbete. Brukare med omfattande omvårdnadsbehov t ex beroende på demenssjukdom motiveras att söka vård- och

omsorgsboende där behoven bättre kan tillgodoses.

Analys av verksamheten

Flera av socialpsykiatriens boenden har fortsatt problem med höga sjuktal och under hösten kommer arbetsplatscreeningar via organisationshälsa att genomföras. En tydlig tendens är att brukarnas allt komplexare funktionsnedsättningar, ökande ålder samt mer omfattande omvårdnadsbehov på sikt kommer att kräva en högre personaltäthet vilket då kommer att vara kostnadsdrivande för verksamhetsområdet. Ytterligare anpassningar av personalresurser i verksamheten kan innebära en försämrad kvalitet och att brukarnas behov inte fullt ut kan tillgodoses.

4.2.4 Insatser enligt LSS och LASS

4.2.4.1 Myndighetsutövning

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Nämnden har ansvar för myndighetsutövning enligt LSS. Det omfattar personer som tillhör lagens personkrets och som har behov av insatser där behovet inte kan tillgodoses på annat sätt. De insatser som kan beviljas enligt LSS är personlig assistans, boende med särskilt stöd och service för vuxna, samt för barn och ungdomar, daglig verksamhet, kontaktperson, avlösarservice, ledsagarservice, korttidsvistelse samt korttidstillsyn för skolungdomar.

Kommunen är ansvarig för kostnaden för personlig assistans när de grundläggande behoven uppgår till högst 20 timmar per vecka. Dessa brukare har ofta omfattande behov av assistans för andra personliga behov och aktiviteter vilket gör att antal assistanstimmar överstiger 20 timmar per vecka. Brukaren har rätt till assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken från Försäkringskassan när de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka, men även då svarar kommunen ekonomiskt för de första 20 timmarna per vecka. Kommunen har också kostnaderna för tillfällig utökning av assistanstimmar och kostnaderna för sjukfrånvaro hos privata assistansanordnare.

Antalet personer med insatsen personlig assistans enligt LSS ökade markant under 2017, ökningen kvarstår och påverkar kostnaderna för nämnden även 2019. From april - augusti 2019 har antalet brukare med beslut om personlig assistans enligt LSS ökat med 9 brukare och motsvarar en ökning av 1 100 timmar. Antal ärenden samt timmar följs noggrant månadsvis av nämnden.

190831 finns det 14 beslut om servicebostad och gruppboende enligt LSS som inte är verkställda.

LSS-utredningen överlämnade 190110 sitt betänkande till regeringen, utredningen föreslår att en ny lag ska ersätta LSS. Den nya lagen föreslås träda i kraft 2022.

Åtgärder

Verksamheten arbetar med att kontinuerligt följa upp beslutade insatser och nyckeltal för att säkerställa en god intern kontroll. Beslut om insatser ska följas strikt av aktuell rättspraxis, beslut om eventuellt dubbla insatser som tex bostad med särskild service och kontaktperson övervägs noga.

Myndighetsbeslut prövas mot aktuella domar och rättspraxis. Det pågår tätare uppföljningar av beslut, rutiner som har upprättats följs upp månadsvis av enhetschef vilket har resulterat i tydligare prövning av goda levnadsvillkor.

Analys av verksamheten

Nämnden har ökade kostnader till följd av nya bedömningar/beslut som visar sig inom verkställigheten då dessa personer söker och i flera fall beviljas bostad med särskild service när insatsen personlig assistans har avslagits.

Konsekvenser av lagändring samt HFD avgörande kring sondmatning analyseras månadsvis genom att följa antalet brukare med beslut om personlig assistans samt beviljade timmar då nämndens kostnader

förväntas öka till följd av detta.

Tendensen är att behoven av framtida insatser fortsätter att öka, det gäller även på nationell nivå. För att kunna planera för framtida behov behöver verksamheten tillsammans med såväl interna som externa aktörer vidareutveckla former för samverkan. Insatser ska exempelvis i möjligaste mån kunna erbjudas på hemmaplan, målgruppen idag har också andra krav på inriktning av verksamhet eller olika former av boenden.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård, habilitering och rehabilitering ska tillgodose nämndens målgruppers behov av hälso- och sjukvårdsinsatser utifrån det som regleras i hälso- och sjukvårdslag, överenskommelser kring hälso- och sjukvård mellan kommuner och Västra Götalandsregionen samt det som är angivet i nämndens reglemente. Nämnden har kostnadsansvar för alla personliga hjälpmedel inom LSS och socialpsykiatri i Borås Stad. Kostnaderna har under de senaste åren ökat till följd av fler antal personer i behov av hjälpmedel. Ökningen kopplas till att aktuella målgrupper med funktionsnedsättning blir äldre och därmed får ett ökat behov av hälso- och sjukvård samt behov av hjälpmedel kopplat till ökad ålder.

Enheten för hälso- och sjukvård ser att behovet av handledning och stöd av legitimerad personal ökar i verksamheterna p.g.a. ökad vårdtyngd till följd av ålder och ökat behov av somatisk vård, även i takt med att det öppnas nya service- och gruppboendestäder. Det innebär att förstärkning kommer att behövas inom denna yrkesgrupp för att möta behovet av vård och omsorg för nämndens målgrupper.

4.2.4.2 Insatser

4.2.4.2.1 Gruppboendestäder

Budgetavvikelser och orsaker

Gruppboendestädernas bemanningsbehov är morgon, em/kväll och helg vilket innebär att det inte finns behov av dagturer på flera enheter. Aktuell arbetstidsmodell som är anpassad efter gällande kollektivavtal resulterar i kostnadsökningar. Nya flexitidsavtalet för vikarier innebär att varje timma utöver schemalagd tid blir inbeordring. En utökning av sju åa vaken nattpersonal sedan april månad. Prognosen visar underskott med -5 000 tkr för året. En gruppboendestad är stängd och är en del av de åtgärder som finns med i åtgärdsplanen för ekonomi i balans. I underskottet är kostnaden för Kärrgården medräknat vilket beräknas bli ca 500 tkr.

Åtgärder

Uppföljning pågår av beviljade tidsbegränsade avsteg från kollektivavtalet. Avstegen finns då vissa av hyresgästerna inte klarar byte av personal under ett arbetspass eller då enheten p.g.a. målgrupp eller storlek har måltidsuppehåll. Optimerad bemanning har genomlyst och en handlingsplan håller på att tas fram för att hitta möjliga lösningar. Fem enheter har påbörjat screening i projekt "Frisk organisation". Ett nytt mer flexibelt avtal behöver tecknas för gruppboendestäder med inriktning autism.

Analys av verksamhet

Hyresgästerna blir allt äldre och får åldersrelaterade försämringar och sjukdomar som kräver ökade vårdinsatser vilket leder till höjd grundbemanning av personal. Ett akut behov är en anpassad gruppboendestad för personer med demens. Flera personer har demensdiagnos och insatser behöver som för alla äldre utföras utifrån behov. Det krävs utbildad personal inom demensvård och ökade hälso-och sjukvårdsinsatser. Behovet av vaken natt ökar då flera hyresgäster har behov av hjälp på nätterna. Dessa behov kan inte längre tillgodoses med sovande jour och därför har en nattorganisation med en ambulering del startat i februari för att effektivisera och samplanera med flera enheter för säkra upp personal nattetid.

Det är fortfarande höga sjukskrivningstal. Svårigheten att rekrytera personal samt att få vikarier är fortsatt ett stort problem och innebär inbeordningar som bidrar till korttidssjukfrånvaro då personal får arbeta många arbetspass utan ledighet då poolen har svårigheter att möta upp behovet. Under första halvåret har det varit en hög omsättning av enhetschefer och fem personer har slutat i område 4. Det är svårt att rekrytera erfarna chefer med LSS kompetens vilket skapar oro i chefsgruppen. Chefernas arbetsbelastning är konstant hög då det varit minst en vakant tjänst under perioden som måste upprätthållas.

4.2.4.2.2 Servicebostäder, Korttid, AKL, LSS-team, Läger

Servicebostäder

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Verksamheten redovisar tom aktuell månad ett negativt resultat på - 880 tkr. Nya skattningar av brukarnas behov sker kontinuerligt och flera av enheterna har fått höjd ersättning utifrån resursfördelningsmodellen (RFM). Samtliga enheter ser över kostnader och personalresurser för att möjliggöra effektiviseringar. Inom verksamhetsområdet verkställs det ett ärende i assistans-liknande form. Att verkställa insatser av denna karaktär på en servicebostad är både resurskrävande och kostnadsdrivande för verksamheten. I dagsläget är kostnaden för att verkställa detta enskilda ärende ca 350 tkr per månad. Prognos för helår - 1 500 tkr.

Åtgärder

Arbetet med framtagna åtgärdsplaner pågår och de åtgärder som vidtagits har gett positiva effekter på ekonomin. Område servicebostäder har också fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för en ökad hälsa och ökat nyttjande av friskvårdsbidraget.

Analys av verksamheten

På flera av enheterna har det varit ett ökat behov av personalresurser bl.a beroende på en ökad vårdtyngd samt att det inom verksamhetsområdet verkställs beslut i assistansliknande form som en följd av försäkringskassans restriktivare förhållningssätt gällande personlig assistans. För att kunna verkställa dessa beslut har det rekryterats särskilt utsedda personalgrupper. Det är helt nödvändigt att arbeta för en verkställighet av dessa beslut inom område gruppboendestäder för att minska kostnaderna och nå en budget i balans på verksamhetsområdet. Tendensen senaste tiden är också svårigheter att hyra ut de lägenheter som ligger långt ifrån basen. Detta innebär för verksamhetsområdet att det i dagsläget finns fyra tomma lägenheter vilket resulterar i minskade intäkter.

Avlösning, Ledsagning, Kontaktperson, stödfamilj och LSS-team

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Verksamheten redovisar tom aktuell månad ett negativt resultat på - 1 080 tkr efter inräknade fodringar. Samplanering samt effektiv användning av befintliga resurser har en positiv inverkan på budgeten. Inom verksamhetsområdet har det också genomförts personalanpassningar från början av året. Uppdraget att verkställa assistans utifrån brukarens behov innebär en schemaplanering/insatsplanering som skapar mycket kringtid. Verksamheten får endast ersättning för utförd brukartid medan kringtid inte genererar några intäkter. Prognos för helår - 1700 tkr.

Åtgärder

Enhetschefer för LSS-team har fått i uppdrag att se över möjligheten att effektivisera och samplanera insatser. Insatsplanerare för både boendestöd och LSS-team arbetar nu tillsammans för att hitta effektiviseringsvinster.

Analys av verksamheten

LSS-teamet är en verksamhet som utför personlig assistans där det är bedömt att traditionell personlig assistans är alltför kostsamt och svårt att verkställa. Tidigare har det också köpts insatser av vård-och

äldre nämnden för att verkställa insatser av denna karaktär. Verksamheten verkställer beslut enligt personlig assistans utifrån kommunens yttersta ansvar. Möjligheten för denna verksamhet att redovisa en budget i balans är minimal. Inom område avlösning, kontaktperson, ledsagning och stödfamilj är den senaste tidens tendens att det blir allt svårare att rekrytera till denna verksamhet. På sikt kan det innebära svårigheter att verkställa beslut inom rimlig tid, vilket i sin tur kan innebära risk för framtida viten.

Korttid enligt LSS för barn och unga

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Verksamheten redovisar ett positivt resultat på ca + 1 300 tkr. Det positiva resultatet beror till stora delar på effektiv schemaplanering och samplanering av personalresurser mellan enheterna. Samtliga tjänster har under året inte tillsatts då efterfrågan på korttidsplatser minskats. Verksamheten säljer också dygn till annan kommun vilket är gynnsamt för budgeten. Prognos för helår +1 600 tkr.

Analys av verksamheten

Det har under flera år tillbaka varit en nedgång av behovet av korttidsplatser för barn och unga enligt LSS. Under 2018 genomfördes en genomlysning av korttidsverksamheten som resulterade i avveckling av en enhet.

Lägerverksamhet

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Verksamheten redovisar ett positivt resultat på ca + 500 tkr. Det positiva resultatet beror bl.a på att lägerverksamheten bedriver verksamhet endast tre av fyra helger i månaden. Prognos för helår + 750 tkr under förutsättning att den fjärde helgen inte tas i anspråk.

4.2.4.2.3 Personlig assistans, Daglig vht

Personlig assistans

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Verkställigheten av personlig assistans beräknas på helår gå med ett underskott om -11 600 tkr när fordringar och skulder är inräknade. Den förbättring av prognos som redovisas beror till stora delar på effektiv samplanering av personalresurser.

Orsaken till underskottet är bl.a. nattjour (kollektivavtal) där nämnden betalar för 4 timmar och får ersättning från försäkringskassan för 2 timmar. Assistansen verkställer för närvarande 18 brukare med nattjour, vilket innebär ett underskott om ca -6 800 tkr/år. Finns inte kommunbidrag i budget för denna kostnad.

Kommunal assistans har inte kommunbidrag för sjuklönekostnaden utan står för sina egna sjuklönekostnader (merkostnad för ersättare vid sjukdom) jämfört med privata utförare som får sin sjuklönekostnad täckt av kommunen. Detta innebär troligtvis ett underskott på ca -1 200 tkr/år.

Övrigt underskott på -3600 tkr/år är ökade personalkostnader. En mall är framtagen för att redovisa/analysera all arbetad tid, detta för att ge en överblick över de kostnader som uppkommer p.g.a. det lokala kollektivavtalet samt kommunens övriga riktlinjer. De höga personalkostnaderna beror bl.a. på; sparade semester dagar som betalas ut, personal som avslutats samt höga löner som inte har täckning i personalbudgeten.

Analys och åtgärder

Fokus på ekonomin är stort inom området då det inte är en budget i balans. De åtgärder för en ekonomi i balans som har tagits fram inom verksamhetsområdet har börjat ge avsedda effekter. Kontinuerliga samtal om detta genomförs. Omvärldsanalyser görs i andra kommuner för att hitta nya sätt att organisera verksamheten på, så att det skall bli så kostnadseffektivt som möjligt.

Sjukskrivningstal följs upp varje månad. Planerade åtgärder i årets ekonomiska handlingsplan genomförs.

Daglig verksamhet

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Prognosen för helåret efter genomförda åtgärder beräknas till ett underskott på -1 400 tkr/år. Flera av daglig verksamhetsgrupperna har behövt förstärka sin bemanning utöver den ersättning som ges enligt LOV utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Bland annat enheter med deltagare som har stora omvårdnadsbehov, autismdiagnoser samt utåtagerande problematik. Underskott blir det även när det blir minskade intäkter på grund av frånvaro.

Analys och åtgärder

Den åtgärdsplan för en ekonomi i balans som har tagits fram inom verksamhetsområdet har börjat ge avsedda effekter. Genomlysning och tät uppföljning av Daglig verksamhet kommer att fortsätta tillsammans med enhetscheferna under året. Omvärldsanalyser görs för att utveckla effektiva sätt att planera och organisera daglig verksamhet. Sjukskrivningstalen följs upp varje månad.

4.2.5 Övrig vård o omsorg för äldre o funktionshindrade

Daglig sysselsättning

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Prognosen för året visar ett underskott på -400 tkr. Det är svårt att bemanna denna verksamhet utifrån de intäkter deltagarna genererar då antalet deltagare varierar under året. I juni 2019 var det 69 deltagare. Det är svårt att bedöma utfallet på helår.

Analys och åtgärder

Daglig sysselsättning är starkt integrerad med daglig verksamhet och de enheter/grupper som finns har i många fall deltagare från båda verksamheterna. Planerade åtgärder i den gemensamma handlingsplanen genomförs. Tät uppföljning av verksamheterna kommer att fortsätta tillsammans med enhetscheferna på grund av den ekonomiska situationen. Sjukfrånvaron följs upp regelbundet.

Träffpunkt Berggården

Väsentliga budgetavvikelser och orsaker

Enheten redovisar en budget i balans.

Analys av verksamheten

Fokus under året är att utöka antalet deltagare framförallt från socialpsykiatrins gruppboheter samt att utöka antalet aktiviteter för att locka fler deltagare.

5 Samarbetsuppdrag

Utifrån nämndens uppdrag om tillgänglighet har nämnden tagit initiativ till att arbeta fram ett förslag till reviderad handlingsplan 2018-2020 som ska stödja Kommunfullmäktiges fastställda program för ett tillgängligt samhälle. Handlingsplanen har varit på remiss och är nu fastställd efter beslut i Kommunfullmäktige.

Nämnden har inom ramen för sina delar genomfört workshops med stadens presidier och förvaltningar för att sprida kunskap kring kognitiv tillgänglighet. Nämnden har även, tillsammans med Fritid och

folkhälsoförvaltningen, arbetat fram ett Följa med kort.

Under våren 2019 har Sociala omsorgsförvaltningen inom samarbetsuppdraget samordnat workshop med presidier, tillgänglighetsombudsmöte och möte mellan funktionshinderföreningar och Länsstyrelsen om grundläggande betaltjänster. Funktionshinderkonsulenten har deltagit i funktionsrätt Borås ordförandemöte samt i möte på Svensk Standard Institut (SiS) om grafiska symboler. I samarbetsuppdraget ingår även att sprida information om tillgänglighetsarbetet lokalt, nationellt och internationellt. Lokalt har funktionshinderkonsulent exempelvis involverats i revideringen av handbok för evenemang och möten i Borås tillsammans med Borås TME. Funktionshinderkonsulenten har tillsammans med tillgänglighetskonsulent föreläst om Borås tillgänglighetsarbete både i Norge och i Turkiet. Funktionshinderkonsulenten har deltagit i planeringsgruppen för Funkisfestivalen tillsammans med Kulturförvaltningen och har också varit aktiv i att driva frågor om tillgängligheten både i riksdagsvalet och i EU-valet genom att delta på arbetsgruppsmöte, samla information på lättläst, samordna/genomföra EU-valet föreläsningar och föreläsa om tillgänglighet och bemötande förröstmottagare (röstmottagareutbildning).

6 Jämställdhetsperspektivet

Arbetet med att ge samtliga medarbetare utbildning i social dokumentation och genomförandeplaner är ett viktigt arbete på Sociala omsorgsförvaltningen. På grund av sjukskrivningar på kvalitet och utvecklingsenheten genomförs i dagsläget inga utbildningar. Arbetet bedöms bli återaktualiserat under hösten 2019.

Satsning pågår för att öka medarbetarnas kompetens i upprättande av genomförandeplaner samt öka brukarnas delaktighet vid upprättandet. Planen ska också innehålla tydliga mål som tagits fram tillsammans med brukare.

VIP och Schysst kompis pågår i flera av nämndens verksamheter.

Arbetet med att granska myndighetsutövningen utifrån ett genusperspektiv pågår genom att analysera beviljade insatser uppdelat mellan män och kvinnor där män har en högre % beviljade insatser jämfört med kvinnor.

7 Verksamhetsmätt

7.1 Funktionshinderverksamhet LSS

7.1.1 Övergripande

7.1.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmätt	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med LSS-beslut	862	914	1 010	865

7.1.2 Personlig assistans

7.1.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med personlig assistans enligt LSS	58	57	62	63
Antal personer med personlig assistans enligt SFB	176	176	185	178
Antal beviljade timmar personlig assistans enligt LSS	12 490	12 438	126 126	13 650

7.1.3 Daglig verksamhet

7.1.3.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	441	457	480	435
-- varav personer med externt köpta platser enligt LOV	93	100	85	97
-- varav personer med externt köpta platser (Ej LOV)	18	18	14	19

7.1.4 Korttidsvistelse

7.1.4.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med beslut om korttidsvistelse	99	118	152	78

7.1.5 Bostad med särskild service

7.1.5.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antalet personer med verkställda beslut om boende	331	332	365	321
-- varav antal personer med externt köpta platser (Ej LOV)	16	14	15	14
Antal tillgängliga lägenheter i LSS-boenden	319	314	330	319

7.2 Funktionshinderverksamhet SOL

7.2.1 Övergripande

7.2.1.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med beviljade insatser	430	430	607	463

7.2.2 Bostad med särskild service

7.2.2.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med särskilt boende	84	91	92	90
-- varav personer med externt köpta platser	11	17	17	20

7.2.3 Insatser i ordinärt boende

7.2.3.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med Boendestöd	241	360	420	252
Antal utförda timmar Boendestöd	11 967	1 140	27 566	1 265

7.2.4 Korttidsvård

7.2.4.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med korttidsvård	4	20	86	5
Utförda dygn korttidsvård	0	257	2 133	111

7.2.5 Daglig sysselsättning

7.2.5.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med sysselsättning enligt SoL	78	102	102	72

7.2.6 Övrigt

7.2.6.1 Mått som följs upp av Kommunfullmäktige

Verksamhetsmått	Utfall Aug 2018	Utfall 2018	Budget 2019	Utfall Aug 2019
Antal personer med trygghetslarm	43	89	213	85

8 Investeringar

8.1 Investeringar, årliga anslag

Investeringsprojekt

Tkr	Budget 2019	Utgift augusti 2019	Avvikelse 2019	Prognos 2019
Skogsfrugatan GB LSS	500	395	105	0
Gyllingtorpsgatan GB LSS	500	259	241	0
Summa	1 000	654	346	0

Analys